

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені БОРИСА ГРИНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

**«ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

МАТЕРІАЛИ

X Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції

15 грудня 2023 року

м. Київ

УДК: 796+61]:378(082)

DOI: 10.28925/2023.1512373conf

Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід, проблеми, перспективи: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції. 15 грудня, 2023 р., Київ / Київ. Ун-т імені Бориса Грінченка; за заг. ред. О. В. Ярмолук. К.: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2023. 542 с.

Містить матеріали про реалізацію інноваційних підходів до фізичного виховання і рухової активності різних верств населення, дослідження актуальних тенденцій в спортивній діяльності та впровадження здоров'язбережувальних технологій у сучасному науковому просторі. Розглянуто філософські, організаційні та соціально-економічні аспекти розвитку фізичної культури і спорту, медико-біологічні, фізіологічні та психологічні засади підготовки спортсменів, сучасний стан фізичного виховання молоді, фізичної терапії та ерготерапії.

Голова організаційного комітету: Г.О. Лопатенко.

Організаційний комітет: В.В. Білецька, А.М. Даниленко, І.М. Ляхова, Н.М. Пилипченко, В.М. Савченко, Р.О. Сушко, О.В. Ярмолук.

Редакційна колегія: І.М. Ляхова, О.В. Ярмолук.

Матеріали пройшли перевірку сервісом для запобігання плагіату **StrikePlagiarism**.

Наукове електронне видання включено до наукометричної бази **Google Scholar**.

Видання відкрито для вільного доступу на умовах ліцензії Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0), котра дозволяє іншим особам вільно розповсюджувати опубліковану роботу з обов'язковим посиланням на автор(ів) оригінальної роботи та публікацію роботи в цьому виданні.

Затверджено

Вченою радою Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 11 від 19 грудня 2023 року)

Електронна версія видання розміщена на сайті: <https://fzfv.kubg.edu.ua/>

Київський Університет імені Бориса Грінченка, 2023

спорт та здоров'я людини: досвід і сучасні технології: Всеукр. наук.-практ. конф., 2-4 жовтня 2014 р.: матер. конф. Запоріжжя ЗНТУ, 2014:124-130.

10. Хімич ІЮ. Сутність та роль компетентнісного підходу у фізичному вихованні студентів ВНЗ. *Науковий часопис педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2015;3К1(56)15:377-9.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ НА ЗАСАДАХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ

Плачинда Т.С.,

 0000-0002-2514-3644

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна*

Вступ. Трансформаційні процеси нашого суспільних стосуються всіх сфер суспільного буття, не залишається осторонь і система фізичного виховання молоді. Вимоги сьогодення актуалізують питання процесу відновлення та становлення національної системи фізичного виховання, пошуку її концептуальних засад. Адже система фізичного виховання безпосередньо пов'язана з освітою, охороною здоров'я, обороноздатністю суспільства, духовним розвитком суспільства тощо. Відображаючи соціальний, економічний, духовний стан держави, фізичне виховання виступає як якісно особливий, історично обумовлений тип соціальної практики, що включає ідеологічні, науково-методичні, програмово – нормативні, телеологічні та організаційні елементи, що покликані задовольнити потребу суспільства у фізичному вихованні громадян [1, с. 11].

У цьому контексті набуває особливого значення професійна підготовка до фахової діяльності майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту. Враховуючи негативну екологічну ситуацію, пролонговані стрес чинники, ускладненні соціально-побудові аспекти буття співвітчизників тощо, актуалізується питання здоров'язбереження. Саме фахівці з фізичного виховання та спорту мають провадити свою діяльність на засадах здоров'язбереження, тому й їхня професійна підготовка має бути акцентована саме на цьому.

Мета дослідження – актуалізація питання професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту на засадах здоров'язбереження.

Методи дослідження: теоретичні методи, а саме: аналіз, синтез, узагальнення наукової психолого-педагогічної, соціальної та спеціальної літератури з порушеної проблеми та власний емпіричний досвід.

Результати дослідження та їх обговорення. Науковці у галузі фізичного виховання зазначають, що наразі у теорії і практиці фізичного виховання спостерігається низка суперечностей між:

- соціальною затребуваністю розвитку фізичної культури населення України та недосконалістю концептуальних підвалин забезпечення цього процесу і браком теоретико-методичних засад;
- потребою у збереженні та покращенні рівня здоров'я населення України та недостатньо обґрунтованими умовами впливу на стимулювання громадян дотримання здорового способу життя;
- можливостями педагогічного впливу на процес фізичного виховання населення України та рівнем професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту на засадах здоров'язбереження.

Буремність останніх років (всесвітня пандемія, війна росії проти України, тотальна гіподинамія дітей і молоді у зв'язку з дистанційною (змішаною) формою навчання) тощо, призвела до низького рівня здоров'я населення України, що має тенденцію до погіршення. У цьому контексті ключова роль відводиться фахівцям фізичного виховання та спорту, саме вони мають забезпечити позитивну зовнішню мотивацію громадян щодо дотримання принципів здорового способу життя, зокрема й виконання фізичних вправ, участь у спортивних секціях тощо. Тому, професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту є вагомим складовим у вирішенні вищезазначених суперечностей і окресленої проблеми загалом.

Закон України «Про освіту» акцентує увагу щодо організації освітнього процесу на засадах здоров'язбереження, зокрема у Статті 54 зазначено, що педагогічні працівники зобов'язані «сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я». Тут же підкреслено, що педагоги мають «захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам» [2].

Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту на засадах здоров'язбереження передбачає оволодіння ними необхідних умінь щодо збереження та зміцнення як власного здоров'я, так і оточуючих. За умови дбайливого ставлення до здоров'я прищеплення принципів здорового способу життя, активності у фізкультурній діяльності тощо можна зрушити з місця загальнонаціональну проблему захворюваності населення України. Аби досягти зазначеної мети, у закладі вищої освіти мають виконуватися наступні завдання:

- формування у майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту знань щодо здоров'я, принципів здорового способу життя, нешкідливої та безпечної поведінки, взаємозв'язку організму людини із природним, соціальним і техногенним оточенням тощо;
- розвиток у зазначених майбутніх фахівців мотивації щодо дбайливого ставлення як до власного здоров'я, так і до здоров'я оточуючих, удосконалення фізичних,

- соціальних, психічних, медичних і духовних його чинників;
- виховання у майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту потреби у здоров'ї та розуміння його як найважливішої життєвої цінності;
 - формування у майбутніх фахівців свідомого прагнення до ведення здорового способу життя та пропагування його серед населення України;
 - розвиток умінь у майбутніх фахівців щодо самостійного свідомого прийняття рішень щодо власних вчинків і несення відповідальності за них;
 - набуття майбутніми фахівцями фізичного виховання та спорту власного досвіду зі збереження здоров'я з урахуванням фізичного стану;
 - формування необхідних компетентностей щодо розгортання у повсякденному житті практичної діяльності задля досвіду збереження власного здоров'я та здоров'я інших людей.

Впровадження напрямів роботи щодо професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту на засадах здоров'язбереження відбувається через викладання наступних освітніх компонентів:

на бакалаврському рівні – загальна теорія здоров'я, фізіологія рухової активності та спорту, безпека людини, психологія фізичного виховання та спорту, адаптивна фізична культура і спорт, долікарська медична допомога тощо.

на магістерському рівні – теорія та методика адаптивної фізичної культури та спорту, моделювання здорового способу життя та фізкультурно-оздоровчої діяльності, основи оздоровчого фітнесу тощо.

Висновки. Отже, враховуючи негативні чинники, що впливають на здоров'я населення України, їх пролонговану дію на організм людини, актуалізується питання активізації громадян, зокрема дітей і молоді, до фізкультурної активності та дотримання принципів здорового способу життя. Вагому роль у цьому відіграють фахівців фізичного виховання та спорту, тому професійна підготовка таких фахівців у закладах вищої освіти має відбуватися на засадах здоров'язбереження.

Література:

1. Плачинда ТС. Педагогічні умови стимулювання активності студентів вищих педагогічних навчальних закладів до фізкультурної діяльності. Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Кіровоградський держ. Пед. Ун-т ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2008. 220 с.
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. База даних «Законодавство України». Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення 05.06.2023).